

Diskussionsmøde

i Dansk Kriminalistforening d. 26. November 1903
i Anledning af det af Regeringen forelagte Lovforslag
om Anvendelse af Legemsstraf m. m.

Professor, Dr. juris Torp aabnede som Dansk Kriminalistforenings Formand Mødet og meddelte, at man havde indbudt de københavnske Dommere, Rigsdagens Medlemmer og Medlemmerne af juridisk Forening. Han foreslog som Dirigent Retsformand Madvig, som under Forsamlingens Tilslutning modtog Hvervet og først gav Ordet til

Overretsassessor, Dr. juris Gram: Naar jeg i Aften tager Ordet i Diskussionen om det af Regeringen forelagte Lovforslag om Indførelse af Legemsstraf i visse Tilfælde, er det ikke, fordi jeg mener at kunne sige noget nyt om dette saa ofte diskuterede Spørgsmaal, men fordi jeg ønsker at benytte Lejligheden til at udtale, at jeg er en afgjort Modstander af Pryglestraffen, i hvilken Henseende jeg haaber paa Tilslutning fra denne Forsamling, saa at det tydeligt kan ses, at de danske Kriminalister ubetinget eller i alt Fald aldeles overvejende ere imod denne Strafs Indførelse. Jeg blev stærkt personlig bevæget ved at se dette Lovforslag fremkomme; man ventede fra dette Ministerium Forslag til en omfattende Revision af vor Straffelov, til en Lov om betingede Straffedomme — i Stedet for have vi

nu faaet dette Forslag, i Sandhed Stene for Brød. Jeg anser Pryglestraffen for en raa, brutal og modbydelig Straf, særlig, naar den anvendes mod voksne Personer. Skal der nemlig være Mening i den, maa der slaas med Brutalitet og voldsom Kraft, saa der forvoldes betydelig Smerte, og Forslaget byder os ikke Garanti mod, at Prygleredskabet ikke bliver selve den berygtede »Kat«, idet Redskabets Art efter § 2 skal fastsættes efter kgl. Anordning, altsaa af Administrationen, uden at Rigsdagen faar Indflydelse paa Valget heraf, hvad der i Virkeligheden er i høj Grad paa-faldende. Dernæst er Forslaget ikke begrænset til at angaa yngre Mænd og professionelle Bøller, men tager Sigte paa Mænd mellem 15 og 55 Aar — jeg beder Dem bemærke: 55 Aar! — ligesom der i § 3 Nr. 3 ikke opstilles nogen Betingelse om, at Voldsmanden skal kunne karakteriseres som »professionel«. Herefter vil en saadan Lov kunne føre til ligefrem oprørende Resultater, og den vil blive meget pinlig at anvende saavel for Dommerne som for de underordnede Politifunktionærer, der skulle tvinges til at svinge Svøben. Jeg ser nu ganske vist af Rigsdagstidenden, at Justitsministeren har tænkt sig, at der ansættes en eller to Mænd, der skulle rejse om og foretage Afstraffelserne rundt i Jurisdiktionerne — ja derved vil ganske vist opnaas, at der alle Vegne slaas brutalt nok og lige brutalt. Men det forekommer mig, at det er ganske ækelt at tænke sig, at Staten skulde give en Mand et saa brutalt Hverv som dette; og dette kan ikke afvises ved at pege paa den eksisterende Skarpretterpost; Skarpretteren skal lære at udføre Eksekutionen saa let og hurtig som mulig, men »Pryglebødderne« ville hurtig blive bestialiserede og lære at lægge sig efter at prygle saa raffineret grusomt som de blot kunne. Fremdeles er der mod den Straf at indvende, at den er en Klassestraf, rettet mod Proletariatet. Dette blev særlig fremhævet af to Talere paa det nordiske Juristmøde i Christiania i 1899, og jeg frygter, at denne Straf ikke, som de nu bestaaende Strafarter, vil finde en i

alt væsentligt ligelig Anvendelse paa alle Samfundsklasser. Spørges der saa, om den maa antages at ville virke særlig afskrækkende, saa maa jeg — i Tilslutning til det af mange Praktikere udtalte — sige, at jeg tror det ikke; man kan ikke drage Slutninger fra, at den maaske har haft gavnlige Virkninger, anvendt som Disciplinærstraf i Strafanstalterne; dér gives Pryglene straks efter Forseelsen, uden Appel, og dér er Straffen en sikker Konsekvens af Forseelsen. Men anderledes, naar Pryglene anvendes som Straf uden for Anstalterne: Gerningsmanden har Haab om ikke at blive paa-grebet, eller i alt Fald om ikke at blive overbevist, og selv om han saa bliver baade paa-grebet og overbevist, er der i alt Fald for lang Tid mellem Forbrydelsen og Pryglene til, at Udsigten til dem kan virke i væsentlig Grad skræmmende, særlig paa Personer af Bølletypen, som i Reglen ere meget letsindige og lidet tænke paa Fremtiden. Den Udtalelse af Inspektøren ved Vridsløselille Strafanstalt, som Justitsministeren har citeret i Rigsdagen, gaar i Virkeligheden ogsaa ganske i denne Retning, idet han netop hævder, at de Momenter, som efter hans Mening gøre Legemsstraf ønskelig og nyttig i Strafanstalterne, slet ikke foreligge, naar Talen er om at anvende den uden for disse. Naar man særlig som det store Eksempel paa denne Strafs Gavnlighed har anført, at den i England i 1863 indførte Lov om Pryglestraf for voldsomt Røveri i kort Tid skal have udryddet de i London huserende »Garrotterbander«, saa er dette ikke korrekt. Ifølge Oplysninger, som Politiinspektør Goll sidder inde med, og som han har bedt mig meddele, var Forholdet det, at det i 1862 var blevet almindeligt, at Folk i Londons Gader bleve overfaldne, halvkvalte og plyndrede af Bander; Politiet, som blev opskræmt herved, satte sig da i Forbindelse med de talrige »betinget benaadede« i London, som atter havde deres Forbindelser i Forbryderverdenen, og lod dem vide, at samtlige »betinget benaadede« atter vilde blive indsatte i Strafanstalterne, saafremt man ikke fik fat i Garrotterne. Herefter udleveredes der til Politiet

27 Individuer, der alle bleve satte under Tiltale. I November 1862 bleve 21 af disse dømt til store Straffe; i Januar 1863 gratulerede en høj Embedsmand The grand Jury til, at Garrotterne vare udryddede — først i Juli s. A. blev Forslaget til Loven om Pryglestraf forelagt — altsaa en god Stund efter, at det Samfundsonde, den særlig tog Sigte paa, faktisk var udryddet. I Motiverne til den nye norske Straffelov er det fremhævet, at der i England i Aarene 1877—93 ikke er paavist nogen nedadgaaende Tendens i Antallet af de med Prygl straffede Forbrydelser, skønt denne Straf er bleven anvendt i stigende Grad. Og i ganske samme Retning viser Statistikken for Tiden fra Februar 1894 til Marts 1898 efter Sorenskriver Urbyes Udtalelser paa Juristmødet i Christiania i 1898. — Fra anden Side anføres det nu vel, at der maa gøres noget alvorligt for at dæmme op for den voksende Brutalitet. Men er det sikkert, at Brutaliteten er i Stigen? De i Forslagets Motiver anførte Tal ere ikke bevisende, bl. a. fordi Loven af 11. Maj 1897 har ført til at forfølge Voldshandlinger til Dom i Tilfælde, hvor Sagen tidligere kunde slutte med Bødevedtagelse. Derfor maa en Volds-Statistik efter 1897 vise en Tiltagen i Domsantallet, selv om der ingen tilsvarende Stigen foreligger i Antallet af Voldshandlinger. Dertil kommer, at der — hvad ogsaa min Erfaring har bekræftet — i Kriminalretten er en stigende Tendens til at anvende Straffelovens § 203 og ikke § 200, hvorved Antallet af de offentlig forfulgte Sager jo stiger. Og endelig har Lovforslagets Statistik jo den Mangel, at den intet særligt oplyser om Hyppigheden af Overfald paa sagesløse Personer, skønt det ganske særlig burde oplyses, om dette er Tilfældet, da Lovforslagets § 3 Nr. 3 kun hjemler Anvendelse af Pryglestraf paa Personer, der overfalde sagesløse Personer. Jeg skal herved bemærke, at Kriminalrettens Dommere nære den Anskuelse, at der i Virkeligheden forekommer forholdsvis faa Overfald paa egentlig sagesløs Mand. Jeg angriber særlig Forslagets Statistik,

fordi det er en uafviselig Pligt for den eller dem, der ville foretage et saa overordentligt Skridt som dette at foreslaa Pryglestraf indført, at underbygge Forslaget med overbevisende Argumenter i Tal.

Selv om der imidlertid virkelig er en Trang til Anvendelse af skrappe Midler end de nu til Raadighed staaende, og jeg er enig i, at der forefalder adskilligt flere Raahedsforbrydelser, end Samfundet bør taale — er der saa ikke andre Veje at gaa end Pryglene? Jo tilvisse. For det første — og dette er jo et Hovedpunkt — vilde Tilstanden efter alle sagkyndiges Mening meget snart blive betydelig bedre, hvis Staten gjorde sin Pligt og tog sig energisk af de forsømte Børn og bl. a. opførte Opdragelsesanstalter, hvori de unge Knægte, som er komne paa Afveje, kunde anbringes til deres 21de Aar. Og dernæst er der jo en rig Mulighed for Skærpelse af de alt bestaaende Straffemidler, f. Eks. Indførelse af Tvangsarbejde allerede som Straf for første Gang begaaet voldeligt Overfald, Forlængelse af Tvangsarbejdsstraffen for Vold, f. Eks. indtil 2 Aar, og endvidere Indførelsen af virkelige effektive Disciplinærmidler under denne Strafs Udtaaelse. — Med Hensyn til de af Forslaget omfattede Sædelighedsforbrydelser, særlig dem, der udøves mod Børn, har jeg i og for sig intet imod en Skærpelse af Straffen, om end der allerede nu staar meget strenge Straffe til Raadighed paa dette Punkt; men Skærpelsen bør i alle Fald ikke bestaa i Anvendelsen af Prygl.

Jeg reassumerer mine foranstaaende Udtalelser i følgende: Pryglestraffen er en raa og modbydelig Straf, som det vil være en Skam for os at indføre; Erfaringen har ikke godtgjort, at den virker særlig afskrækkende; det er tvivlsomt, om Brutaliteten og Raaheden virkelig ere i Stigen, men i alle Fald have vi andre Midler ved Haanden til at bekæmpe dem end Anvendelse af Legemsstraf paa voksne Personer.

Med Hensyn til Lovforslagets Enkeltheder skal jeg endnu fremsætte nogle Bemærkninger. Naar Legemsstraffen foreslaas som Tillægsstraf for Voldtægt eller Forsøg derpaa, saa undrer det mig unægteligt, at man for Alvor kan tro, at det for en Mand, der har Lyster i Retning af Voldtægt, skulde virke videre afskrækkende, at han ved, at han vil faa en Omgang Prygl foruden de 4 à 6 Aars Forbedringshusarbejde, som han alt nu kan vente sig, hvis han giver efter for sine Lyster. Naar Lovforslaget dernæst bestemmer, at Pryglestraf skal kunne anvendes paa dem, der gjøre sig skyldige i legemlig Omgang eller Forsøg herpaa over for Pigebørn under 12 Aar, saa er denne Bestemmelse for saa vidt mærkelig, som Straffelovens § 173 temmelig sjældent anvendes. Af Grunde, som let ville forstaas, statuerer Domstolene ikke gerne, at der foreligger legemlig Omgængelse eller Forsøg herpaa over for smaa Pigebørn, men anvende — i Stedet for § 173 — f. Eks. Bestemmelsen i § 176 om uterligt Forhold, Men paa dem, der straffes efter § 176, skal jo efter Forslaget Pryglestraf ikke anvendes. Den nævnte Bestemmelse i Forslaget vil derfor meget langt fra faa den Betydning, som det var Meningen, og kunde derfor noget nær lige saa godt have været uskreven. Hvad angaar Bestemmelsen om Vold mod sagesløs Person, saa er det en ganske udemokratisk Tanke, at den tidligere ustraffede Arbejder, som i Hidsighed slaar løs paa en Kammerat, der har gjort sig skyldig i Skruebrækkeri, skal kunne anses med Legemsstraf. Naar § 4 kræver en Lægeerklæring for, at den skyldige kan taale Legemsstraf, saa maa man erindre, at Lægen ingen absolut Garanti kan yde i saa Henseende. Det vil altid kunne tænkes, at Delinkventen i Virkeligheden ikke kan taale Straffen, men vil faa Skade for Livet. Ogsaa dette Ansvar beder jeg de tilstedeværende Medlemmer af Lovgivningsmagten at betænke! — Reglen i § 5 tilsigter at hindre en forskellig Anvendelse af Legemsstraffen rundt om i Jurisdiktionerne; men de angivne Kriterier for, hvornaar denne Straf bør anvendes,

ere alle af en ganske vag Karakter, saa at Afgørelsen beror paa Dommerens Skøn, og man kan ikke forhindre, at han ved dette Skøn ubevidst lader sig paavirke af sin Sympati for eller Antipati mod denne Straf; desuden er der ingen Minimumsgrænse for Slagenes Antal, en Dommer har det i sin Magt at gaa ned til 1 eller 2 Slag, og disse Omstændigheder i Forbindelse med mulig større eller mindre Forsigtighed fra den Læges Side, der skal udtale sig om, hvorvidt den paagældende kan taale Straffen, ville bevirke, at der bliver stor Forskel rundt om med Hensyn til Lovens Anvendelse.

Jeg vil slutte med at udtale det Haab, at den nuværende Regering, som sidder som Repræsentant for den danske Bondestand, og hvis umistelige Hæder det er, at den tæller en Bonde i sin Midte, at den ikke vil sætte det Raahedsstempel paa den danske Nation, som det vilde være, om Pryglestraffen blev indført.

Dirigenten henstillede ikke at bruge alt for skarpe og stærke Udtryk i den forestaaende Ordveksling.

Politiinspektør Goll: Det foreliggende Lovforslag handler i sine Motiver væsentlig om Bøllernes Forbrydelser, og under det Flag er Lovforslaget hidtil sejlet gennem Rigsdagen. Den i Motiverne indeholdte Statistik omfatter imidlertid for den allerstørste Del Forbrydelser paa Landet. Saaledes ere af de 1081 Voldsforbrydelser i 1886—90 kun 406 begaaede i Byerne, de 675 paa Landet, i 1891—95 endog af 1082 kun 424 begaaede i Byerne, 858 paa Landet. Og den Stigning i Voldsforbrydelsernes Antal, som Motiverne omtale, er endog i den væsentligste Grad netop en Stigning i Landjurisdiktionernes Forbrydelser. I Tyveaaret 1876—95 ere Byernes Voldsforbrydelser kun stegne med 18 %, Landets med 47 %, og det uagtet Befolkningen i Byerne i samme Tidsrum er stegen med ca. 50 %, Landets kun med 10 %. Og Voldtægtsforbrydelsen, som i alt væsentlig er en Landforbrydelse — i 1891—95 forefaldt af 149 Voldtægtstilfælde kun 23 i Byerne, alle de øvrige 126

paa Landet —, er paa Landet i samme Tidsrum stegen med 60 %, i Byerne slet ikke. Statistikken for 1897—1901 kan jeg ikke udtale mig om, da den ikke foreligger for Offentligheden.

Dette viser, at de Bøller, som saa stærkt have været paa Tale i disse Dage, mest ere Landbøller. Landborepræsentanterne maa altsaa vide, at Loven vil komme til at ramme Landet adskilligt føleligere end Byen. Om Pryglestraffen paa Landet er særlig paakrævet, maa de naturligvis selv om, jeg betvivler det ganske vist stærkt, men jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa, men holde mig til dem, Forslaget særlig har for Øje, nemlig Bybøllerne.

Er Pryglestraffen særlig egnet for disse? Jeg har pryglet ca. 2000 af disse Bøller som Fuldmægtig i Københavns Politi, medens de vare smaa, og da var det den virkningsløseste af alle Straffe, idet den gav et Recidiv paa 55,5 %, hvad ingen anden Strafart han opvise. Hvorfor skulde Straffen virke bedre, naar de ere store? Hvorfor skulde den gøre dybere Indtryk paa Bøllens haarde, uimodtagelige Sind end paa Barnets bløde, modtagelige? Fængselsinspektør Ammitzbøll siger, at Bøllerne i Strafanstalterne vise sig som Pjalte og er yderst ømme for deres Skind, naar de faa Prygl. Men Bøllerne mene, at der slaas mindre haardt, naar de rigtig ere ynkelige, end naar de tage Slagene som en Mand, og kunne de vinde en saadan Fordeel — og det tror jeg efter min Erfaring virkelig, at de opnaa derved — saa er deres pjaltede Holdning forklaret. — At Pryglene ikke gøre tilstrækkeligt Indtryk paa Børnene, er, fordi de i Forvejen have faaet saa mange, at den Smule mere eller mindre ikke har stort at sige, hvilket deres Beroligelse efter Eksekutionen tilstrækkelig viser, men dette gælder i endnu højere Grad Bøllerne, hvis hele Liv foregaar under Slagsmaal, Tumulter og Prygl. Hvorfor skulde de Folk, som mest ere vante til Frygl, have mest Angst for Prygl?

At man i saa Henseende intet kan slutte fra Fængs-

lerne, har den foregaaende Taler alt udførligt gjort Rede for. Dertil kommer det individuelle Hensyn, der kan tages i Fængslet, til den enkelte Forbryder, samt at Alkoholen og Kammeraternes Selskab mangler der. Man kan derfor ikke fra Pryglens Virkning i Fængslet paa de Forbrydelser, som alene kunne begaas i Fængslet, nemlig Disciplinærforseelserne, slutte til Pryglens Virkning uden for Fængslet paa de almindelige Forbrydelser, som Vold og Voldtægt.

Det siges ofte, at det mere er Truslen om Prygl end selve Pryglene, der vil yde Afskrækkelse. Dette Argument kan hverken bevises eller modbevises. Men over for Voldsforbrydelser er det af særlig ringe Vægt, da disse ere Alkoholismens Børn, og under Alkoholens Indflydelse ofrer Individet ikke Følgerne mange Tanker. Ferri har fundet, at Voldsforbrydelser i Italien tiltog i gode Vinaar og tog betydeligt af i daarlige. Marambat har udregnet, at 88 % af Voldsmændene ere Alkoholister, og Kriminalretsassessor Schou har af 25 Voldsmænd, der i 1902 vare tiltalte for Vold ved 5. Kammer, kun fundet en eneste, som ikke var under Indflydelse af akut eller kronisk Alkoholisme. I Virkeligheden var det langt rimeligere, om Pryglestraffens Tilhængere vilde have den anvendt paa professionelle Plattenlagere, Skilte-, Cykletyve o. l., fordi disse Forbrydelser langt hyppigere begaas i ædru Tilstand end Vold. Pryglens afskrækkende Virkning maa jo kunne gøre sig ganske anderledes gældende over for ædru Tyve end over for drukne Voldsmænd. Og naar jeg i min Statistik af 1899 har paavist, at Prygl ere den sletteste af alle Straffe over for Tyveri, hvorfor skulle de saa være den bedste af alle Straffe over for Vold? — Nej, Pryglene forlanges her ikke, fordi de ere rationelle, men fordi de bæres frem af Had- og Hævnfølelse, men derpaa kan ingen Strafferet bygges.

Den dybere Grund til, at alle, hvem den moderne Strafferets Principper ere gaaede over i Blodet, ere imod Pryglestraffen, rent bortset fra den Virkningsløshed, som de tillægge den, er, at den er et kulturelt Tilbageskridt.

Den moderne Strafferet hviler paa Haabet om og Troen til, at Forbryderen kan løftes fra det lave Standpunkt, hvorpaa han staar, til et højere — derfor søger den at realisere et kulturelt Fremskridt. Pryglestraffens Opgave er at deklassere, trykke ned, stemple med Haan og Foragt — derfor er den et kulturelt Tilbageskridt. For dem, hvem denne Straf har ramt, vil Bommen være lukket, intet Fængselselskab kan hjælpe dem frem. Og vi faa en Skare desperados, fra hvem la grande criminalité truer. Men endnu en større Fare bringer Pryglestraffen med sig. Har Samfundet først opgivet den kulturelle Opgave over for nogle, vil den fristes til at gaa videre, fordi det er saa langt lettere at puffe ned end at hæve op. Det er derfor ingen Trøst, at Forslaget kun er et Forsøg. Tage Voldsforbrydelserne af, vil man sige: Vi maa saa have Prygl for flere Forbrydelser. Tage de til, vil man sige: Vi maa have flere og værre Prygl. I begge Tilfælde glide vi endnu et Stykke ned ad det Skraaplan, som i det 18. Aarhundrede, da hele Straffesystemet var bygget paa Prygl og Legemsstraffe, endte med Fiasko. Men hvorfor skulle vi atter ind paa den Vej, man en Gang med Skam har maattet forlade?

Modpartiets Argumenter herfor ere meget svage. Om Udlandet, særlig England, har Assessor Gram alt talt. Saa er der Folkestemningen, Den er dog for vakkende og omskiftelig til at bevise noget. Og den store Voldtægtsadresse, som ofte paaberaabes, beviser næppe, at Stemningen er for Prygl. I det mindste ved jeg, der var Raadgiver for de Kvinder, der satte Sagen i Værk, at det sandelig ikke var Prygl, de vilde indføre; det var ganske andre vidtrækkende Reforme, Landpolitiets Organisation, Omlægning af Underdommernes Kompetence, Strafskærpelse til livsvarig Indespærring o. l. Hovedargumentet er dog Bøllernes Respekt for Prygl, deres Ringeagt for Fængsel. Men det er ikke rigtigt. Amerikaneren Josiah Flynt, som har tilbragt Aar blandt Forbryderne som deres Kammerat, fortæller,

hvilken Rædsel de nære for Fængslet, hvorledes Angsten for det i Reglen bringer dem til i en forholdsvis tidlig Alder at opgive Haandteringen, fordi de midt i deres «Arbejde» af Skræk for Opdagelse gribes af en krampagtig Rysten, der gør det umuligt for dem at ernære sig videre paa den Maade. Men Vand og Brød har de ingen Respekt for. Sæt derfor Fængsel med Arbejdstvang eller Tvangsarbejde i Stedet, og gør de 5 Dage Vand og Brød til 1 Maaned, de 10 til 2 Maaneder, og spørg saa Forbryderen, hvad han foretrækker. De skal se, han vil langt hellere have Pryglene, naar han blot i nogen Grad derved kan forkorte Indespærringen. Denne Reform skal jeg varmt anbefale i Tilslutning til de af Assessor Gram alt nævnte.

Men selve Bølespørgsmaalet kræver endnu langt mere vidtgaaende Foranstaltninger. Dets Rod er Lediggangen, og derimod maa Arbejdet rettes. I saa godt som alle Lande har man maattet tage fat paa Løsgængerspørgsmaalet, og det komme vi ogsaa til. Giv os en Lov som den svenske af 1885, der anvender Tvangsarbejde indtil 3 Aar paa den, som undlader at forsørge sig og sine og tilige lever et Liv, som indeholder en Fare for den almindelige Orden, Sikkerhed og Sædelighed. Vi skulle da snart faa rensset Byen for Bondefangerne, Alfonsoerne, de professionelle Tyve og Voldsmænd. Efter en løselig Statistik, jeg har gjort op, antager jeg, at ikke mindre end 70 % af dem, der i 1902 dømtes for Vold, vilde kunne rammes af en saadan Lov, og Resten vilde det saa næppe falde vanskelig at tumle med vore øvrige Love, navnlig naar disse reformeredes som foreslaaet.

Jeg vil ikke sige, som den store tyske Kriminalist, Krohne, at Pryglestraffen ikke fortjener at diskuteres mellem alvorlige Mænd, men jeg vil sige, at den ikke burde kunne diskuteres i et Land med Danmarks Kultur og Retsudvikling.

Professor, Dr. juris Torp: I de Udtalelser, jeg skal fremføre angaaende Legemsstraffen, tager jeg ikke Sigte

paa dens Anvendelse som Disciplinærmiddel i Anstalter; ligesom jeg billiger Forslagets Tanke om en Udvidelse af Nødværgeretten, saaledes skal jeg ikke indvende noget mod Indførelsen af Prygl som Disciplinærstraf i Tvangsarbejdsanstalterne. Saa længe dette Middel anvendes i Arresthusene og Strafanstalterne, er det principløst ikke ogsaa at anvende det over for den Bærme af Forbrydere, som findes i Tvangsarbejdsanstalterne. Men ganske anderledes stiller jeg mig, naar Talen er om at anvende denne Straf paa Forbrydere uden for Strafanstalterne.

Det foreliggende Lovforslag kom som en Bombe over Kriminalisterne, som noget ganske uforudset og uventet. Naar Spørgsmaalet om Legemsstraf tidligere har været rejst, er det altid blevet afvist saa godt som enstemmig. Og særlig under de nuværende Forhold var man ikke forberedt derpaa. Selv om man vil gaa til at acceptere denne Straf, hvis den virkelig var nødvendig for Samfundets Skyld, saa maa man, naar man ikke er en ren Barbar, dog i det mindste fordre, at det er gjort sandsynligt, at det er nødvendigt at gribe til dette Middel, og at det vil nytte. Men et saadant Bevis er ikke tilvejebragt. Hvis vi i Øjeblikket stod med en fuldt ud moderne og tidssvarende Straffelov og dog manglede effektive Midler mod Bølleuvasen o. l., saa var dog en af Betingelserne for at gøre Eksperimentet med Pryglene til Stede, selv om Udsigterne til derved at opnaa noget vare ret smaa. Men nu have vi jo længe levet under en paa afgørende Punkter forfejlet og antikveret Straffelov; vi ere i det væsentlige enige saavel om dens Mangler som om Vejene til at afhjælpe dem: de uheldige Straffe over for Børn og unge Forbrydere, hvilke bør afløses af Tvangsopdragelse; Manglen af effektive Midler mod de professionelle Forbrydere, som af Straffeloven slet ikke udsondres til særlig Behandling; den uheldige Ordning af Bødestraffe og Bødeafsoningen; de korte Frihedsstraffe, der gøre Fængslerne til rene Udvlækningsanstalter for professionelle Forbrydere; de ganske utilstrækkelige Forholdsreg-

ler mod Vagabondering og Løsgænger, Fænomener, som man f. Eks. i Sverige, Belgien, Frankrig o. fl. St. underkaster en ganske anderledes effektiv Behandling; og endelig Bølle- og Voldsforbrydelserne. Paa dette sidste Punkt var ganske vist Loven af 11. Maj 1897 et Fremskridt, men dog kun en halv Forholdsregel, idet Straffetiden er for kort og Disciplinærmidlerne i Tvangsarbejdsanstalterne for smaa og svage. Nu vel — alle disse Mangler og Brøst findes der, vi have Gang paa Gang paavist dem, og dog er der endnu intet gjort for at afhjælpe dem; men naar dette er Tilfældet, saa er der sandelig ikke for Tiden nogen Nødvendighed for Eksperimentet med en saa utiltalende Straf som Pryglestraffen. — Der er fremdeles ingen Udsigt til, at denne Straf vil gøre Nytte. Den har jo været anvendt i stort Omfang i næsten alle civiliserede Lande, men er atter opgiven netop som en slet Straf, der sjælden gjorde Gavn, ofte Skade. I Østerrig, Kroatien, Svejts, Finland har den eksisteret til Slutningen af det 19de Aarhundrede, men er afskaffet som ikke effektiv; det er allerede i Aften oplyst, hvor intetsigende det Argument er, som man har hentet fra dens Indførelse i England. Jeg skal tilføje, at den i Virkeligheden nærmest eksisterer paa Papiret, idet den ved en Befolkning paa ca. 40 Millioner Mennesker — anvendes paa ca. 30 Mennesker aarlig, hvilket vilde svare til 1 à 2 Individder aarlig her i Landet. I ingen af de nye Straffelove, som i vore Dage skrives og ere skrevne rundt om i Europa, er der Tale om Genindførelse af denne Straf. Den Kommission f. Eks., der udarbejdede den nye norske Straffelov, og som talte mange erfarne Praktikere, udtalte sig enstemmigt mod Pryglestraffen, medens dog nogle holdt f. Eks. paa Dødsstraffen. Og naar der paa Møder og Kongresser har hævet sig enlige Røster for Legemsstraffen, har der altid rejst sig en stærk og almindelig Opinion herimod, baade fra Dommere, Politimænd og Fængselsmænd, navnlig ogsaa de sidste med den berømte tyske Fængselsautoritet Krohne i Spidsen.

Det er allerede af en foregaaende Taler fremhævet, at det er med Urette, at man har anført en Udtalelse af Fængselsinspektør Ammitzbøll som en Anbefaling for Legemsstraffen: Udtalelsen fremhæver jo bl. a. netop som det, der gør Anvendelse af Prygl som Disciplinærstraf i Fængslet forsvarlig. at den kan ske efter et nøje Kendskab til Individet; men hvad byder det foreliggende Lovforslag i saa Henseende? Det opstiller en Præsumption til den sigtedes Skade, idet Straffen skal anvendes, naar ikke de om Gerningsmanden i øvrigt foreliggende Oplysninger bestemt afkræfte den Formodning om Tilbøjelighed til raa og voldsom Fremfærd, som Forbrydelsen fremkalder! Der rummes heri en uhyre Fare for Misbrug: stilles samtidig for Skranken som anklagede for Voldshandlinger en »Levemand« af en kendt og ordentlig Familie her i Byen og en fattig Fyr fra Provinsen, som kun har opholdt sig her i en kortere Tid og ingen Venner har, saa vil den første ret let kunne afkræfte hin Formodning, medens dette bliver næsten umuligt for den sidste. Og vilde man saa under Hensyn til disse Betæneligheder begrænse Anvendelsen af Straffen, kræve en nøje Undersøgelse in concreto med Hensyn til den skyldiges Karakter og Vaner, ja saa komme vi ind i en lige saa stor Fare for en forskellig Bedømmelse de forskellige Steder og over for de forskellige Personer, og saa vilde i øvrigt denne Lov efter faa Aars Forløb vistnok kun leve paa Papiret ligesom i England. De Politimestre, som blot nogle faa Gange havde overværet en saadan Eksekution i al dens Uhyggelighed, vilde vistnok blive særdeles utilbøjelige til at bringe den i Anvendelse, naar det paa nogen Maade er muligt at lade være. Netop Umuligheden ved at opstille en Regel, der sikrer Lovens ensartede Anvendelse uden samtidig at nøde til at anvende Straffen i talrige Tilfælde, hvor den virker absolut skadeligt, er en af Hovedindvendingerne mod den.

Naar der i et Dagblad er fremsat den Anke mod Lovforslagets Modstandere og maaske særlig mod mig, at vi

ved at betegne Forslaget som reaktionært have søgt at gøre det til et politisk Spørgsmaal, saa maa jeg bestemt protestere herimod. Jeg kalder Forslaget reaktionært, ikke politisk set, men fordi det søger at skrue hele vor kulturelle og sociale Udvikling et Aarhundrede tilbage og derfor er i stik Modstrid med de vundne kulturelle Fremskridt. Det vil ogsaa findes, at Forslagets Talsmænd mest findes i saadanne Kredse, som staa mest upaavirkede af vor Tids bærende Ideer.

Jeg hævder, at det Eksperiment, som dette Forslag sigter til at iværksætte, er lige saa overflødigt som unyttigt. Og jeg tror ikke, at vor Folkerepræsentation vil gaa med til en Lov, der i hele Verdens Øjne vil stemple os som en Nation, der i Kultur staaar paa Højde med Rusland eller Tyrkiet.

Kriminalretsassessor Cold: Til en Begyndelse vil jeg gerne fremhæve de — endnu ikke omtalte — gode Sider ved det foreliggende Lovforslag. For det første dets Tendens i Retning af en alvorlig Repression over for Raahedsforbrydelserne. Der er de Forbrydere, man kan og maa nære en vis Sympati for, men til disse hører Voldsmanden og den, der begaar Voldtægt, absolut ikke, over for dem ere de stærkeste Midler de bedste, og for saa vidt Forslaget er Udtryk for dette, maa det billiges. Det er endvidere sikkert heldigt, at Nødværgeretten udvides, at § 3 Nr. 1 taler om »en Kvinde, som ikke maa anses for løsgættig«, i Stedet for at benytte Strfl.'s Udtryk »uberygtet«, hvilket sidste Ord jo i Praksis er fortolket som kun omfattende den, der har sin Kønsære ubeskaaren, hvorfor Beskyttelsen bliver for ringe, samt endelig, at § 5 udtrykkelig siger, at Beruselse under Handlingen ikke bør udelukke Straffens Anvendelse, naar Gerningsmanden ikke helt har manglet den til Straf fornødne Tilregnelighed. — Men spørger man saa, om Forslaget har været heldigt i sit Valg af Repressionsmidlet mod Raahedsforbrydelser, saa maa der efter min Mening svares benægtende herpaa. Prygl ere ikke

noget godt Straffemiddel. Da der i 1896 ved Københavns Kriminal- og Politiret oprettedes en særlig Afdeling til Behandling af Børneforbrydelser, var jeg den første Assessor, som kom til at beklæde denne Afdeling, og jeg fik da for mig Børn, atter og atter straffede med Ris, paa hvilke det saas, hvor lidt Legemsstraffen frugtede. Man kom saa ind paa, i større Omfang end hidtil, at søge at faa Forældrenes Samtykke til at anbringe Børnene paa Opdragelsesanstalter eller — under Tilsyn — i gode Plejehjem paa Landet, mod at yderligere Forfølgning mod dem blev frafalden, og denne Forholdsregel har vist sig at bringe langt bedre Resultater. I afvigte Aar er der ved Kriminalretten ikke idømt noget Barn Legemsstraf, de paagældende ere alle blevne anbragte paa Anstalter som foran anført. Rettens Tendens er altsaa afgjort den, at komme bort fra Legemsstraf over for Børn, og den samme Tendens vil vistnok kunne paavises med Hensyn til Forbrydere mellem 15 og 18 Aar, skønt Loven over for disse jo ikke tillægger Dommeren samme Ret til at slutte Sagen uden Dom som over for Børn.

Det er nu ikke paa Forhaand sandsynligt, at den her skildrede stigende Tendens inden for Kriminalretten til at komme bort fra Pryglene skulde være saa uheldig, at man nu bør gaa til at anvende Legemsstraf, ikke blot paa ny over for Børn, men ogsaa over for voksne Mænd. En saadan Anvendelse vil sikkert være uforsvarlig, uforenelig med vort Aarhundredes kulturelle Standpunkt. Over for Brutaliteten have vi jo andre Veje. Den flere Gange i Aften omtalte »Bøllelov« af 11/5 1897 har i Praksis ikke vist sig saa lidt effektiv, er jo desuden endnu anvendt i saa forholdsvis kort en Tid, at nogen endelig Dom om den vanskelig kan fældes allerede nu. Naar den anvendes forholdsvis lidt, skyldes dette de i den fastsatte store Begrænsninger for Idømmelsen af Tvangsarbejde, idet den bl. a. fordrer, at Voldsmanden tidligere skal være straffet for Vold med højere Straf end Bøder. Og ret jævnlig er Voldsmanden sluppet med en Bøde paa Grund af mer eller mindre stærk Beruselse.

Men paa disse strenge Betingelser kunde man forsøge at slaa af, inden der bør tales om en Nødstilstand over for Voldsforbrydelserne. Endelig skal jeg nævne, at der faktisk for Kriminalretten ikke foreligger saa særdeles mange Tilfælde af Vold paa virkelig sagesløs Mand. Naar det efter Meddelelser i Dagspressen tager sig ud, som om Retstilstanden i denne Retning er saa beklagelig, ligger det muligvis deri, at Bladene ikke altid ere tilstrækkelig vel underrettede, eller deri, at Voldsmændene undertiden unddrage sig Straffen ved Flugt.

Man kunde vistnok naa en hel Del af den ønskede Repression ved en Udvidelse af Loven af 1897 saaledes, at Tvangsarbejde kan anvendes over for alle Tilfælde af særlig oprørende Vold, samt ved under Tvangsarbejdet at indføre en virkelig Arbejdstvang og en skarpere Disciplin. I Anstalten kan der, tror jeg, ikke være nogen Betænkelighed ved Prygl som Disciplinærstraf, dér kan den være paakrævet, og dér kan den nytte. Men Anvendelse af Legemsstraf for egentlige Forbrydelser, efter en formelig Procedure og Dom, hvor Straffen skal eksekveres længe efter Forbrydelsens Begaelse, vil virke som en Brutalitæt, og Idømmelse af en saadan Straf vil være meget pinlig for Dommeren.

Fængselsinspektør Grundtvig: For mig er Spørgsmaalet i og for sig ikke om Sympati eller Antipati, og Forslaget vækker derfor hverken min Begejstring eller min Harme. For mig er Spørgsmaalet: ville Pryglene hjælpe, og herom er intet afgjort, selv om man fra et højere etisk og kulturelt Standpunkt i al Almindelighed vil betegne Prygl som Brutalitæt. Om de ville hjælpe, beror derimod først og fremmest paa, om de føles som Brutalitæt af den, der faar dem, eller ej, og dette vil være meget forskelligt. Nogle ville sikkert føle det som Brutalitæt, for andre vil længere Tids Indespærring føles som en langt større Brutalitæt; det afhænger ganske af vedkommendes Temperament, Levevis og hele sociale, moralske og intellektuelle Standpunkt.

Den, der føler det som Brutalitet, bør sikkert ikke have Prygl, thi paa ham hjælper det ikke i Længden; ham vil det meget let drive til at forhærde sit Sind, det værste, man kan drive et Menneske til.

Erfaring om Pryglestrafs Virkninger har man væsentlig kun fra Fængslerne og endda kun i temmelig ringe Maalestok. I de københavnske Fængsler, hvorigennem aarlig passerer c. 10000 Mennesker, deriblandt just alle Bøllerne, ere Prygl i de sidste 10 Aar anvendte som Disciplinærstraf for grove Forseelser 3—4 Gange aarlig, og jeg kan med Sandhed sige, at jeg, naar jeg altid et Par Dage efter har besøgt vedkommende i hans Celle, meget sjælden har sporet nogen særlig Bitterhed i den Anledning, end sige nogen blivende Bitterhed, tværtimod ofte en venlig og tillidsfuld Stemning.

De Folk ere jo i deres daglige Liv ofte lige fra deres Barndom ikke saa uvante med at give og modtage Prygl som vi andre, deres Æresfølelse derfor ikke saa prikken paa dette Punkt, og det, at de føle Pryglene som en fra deres Standpunkt naturlig Konsekvens af deres Handlinger, har efter min Mening en uhyre, ganske uberegnelig Betydning for deres Opfattelse af Straffen og dennes Virkninger i alle Henseender.

Ganske utvivlsomt er det derhos, at en Dragt Prygl i Fængslerne virker overordentlig disciplinerende, ja ofte ganske forbløffende paa vilde og tøjlesløse Personer, der ikke paa anden Maade have været til at tæmme.

I hvilket Omfang man kan slutte fra Prygls Virkning i Fængslet til deres Virkninger ude i Livet, er imidlertid i højeste Grad tvivlsomt.

De foregaaende Talere have fremhævet de betydelige Forskelligheder, og jeg kan derfor indskrænke mig til ganske at slutte mig til deres derpaa støttede Betragtninger.

Vil man derfor indføre Pryglestraffen paa Grundlag af dens gode Virkninger i Fængslerne, maa man ogsaa skaffe den de samme Betingelser at virke under ude i Livet,

navnlig indføre en Procesmaade, der kan skaffe Sagen afgjort i Løbet af et Par Dage. Kan man ikke det, bør man udsætte det farlige Eksperiment, indtil man har udtømt alle andre Midler, og i saa Henseende spørge sig for hos dem, der forstaa sig paa det, hvormed jeg just ikke sigter til vore mange fremragende teoretiske Jurister, som kun kende Bøllerne fra Romanerne og fra, hvad de kunne filosofere sig til i Studerekammeret.

Der er jo nemlig andre Ting, Bøllerne ere bange for, navnlig Arbejde og Ensomhed i Forbindelse med streng Disciplin i Almindelighed, ikke mindst Ensomhed, fordi dette i saa høj Grad strider mod deres daglige Liv i Selskab med en applauderende Skare af Alfonser, Bondefangere og Fruentimmer.

I Sverige foreligger for Tiden Forslag om ved Raahedsforbrydelser at skærpe de almindelige Frihedsstraffe ved periodisk Anvendelse af haardt Natteleje og mørk Celle; jeg skal ydermere nævne Nægtelse af Skraatobak, der for lidenskabelige Tobakstyggere som Bøllerne vil være et meget alvorligt Savn.

Ingen Skærpelse kan dog sammenlignes med Tidens Længde; det ses bl. a. af, at alle Bøller foretrække 6×5 Dages Fængsel paa Vand og Brød for det meget længere, men i øvrigt her i København ganske paradiske Tvangsarbejde.

Hvad Lovforslaget i øvrigt angaar, sikrer det ikke, hvad jeg efter mit Udgangspunkt tillægger den største Vægt, at Pryglestraffen kun rammer den professionelle Voldsmænd, thi denne vil med Lethed kunne afkræfte Mistanken om Tilbøjelighed til raa og voldsom Adfærd, idet Snese af hans udvortes set ulastelige Venner ville være villige til med Ed at bekræfte, at han til daglig er en prægtig Kammerat og en stille og agtværdig Borger. Den fremmede Sømand eller den vandrende Svend, som ikke kender mange solide Folk, vil derimod have den største Vanskelighed ved at fremskaffe

et saadant Vidnesbyrd. Nej, det bør ubetinget kræves, at vedkommende før er straffet for lignende Forbrydelser.

Loven lægger dernæst — i Modsætning til den nuværende Bøllelov af 11/5 1897 — ganske urimelig Vægt paa Handlingens Følger. I slige Tilfælde er Gerningsmanden jo som Regel ganske uden Herredømme over, hvor megen Skade han gør, og Raaheden og Hensynsløsheden ligger bl. a. just i, at han i saa Henseende giver sig det blinde Tilfælde i Vold. At kræve betydelige Smerter, længere Tids Sygeleje eller Arbejdsudygtighed bringer derfor Loven til ganske at modarbejde sit eget Formaal.

Naar Loven endelig med Rette hjemler Prygl som Disciplinærstraf i Tvangsarbejdsanstalter, berøver den fuldstændig dette al praktisk Betydning, idet den samtidig fastsætter, at Straffen skal tilkendes ved Dom, d. v. s. efter Forhør, eventuelt Varetægtsfængsel, Appel osv., da alt, hvad der kan anføres til Gunst for Prygl i Fængsler, navnlig at de komme hurtig oven paa Gerningen ligesom en uafvendelig, naturnødvendig Konsekvens, derved har mistet sin Betydning. Frygter man for at overlade denne Straffemyndighed til Tvangsarbejdsanstaltens Forstander alene, kan man jo give ham et Par Borgere ved Siden til at deltage i Paadømmelsen; allermest betryggende vilde det efter min Mening være at overlade Forstanderen Straffemyndigheden, men tillige at fastsætte, at den, der har dikteret Straffen, ogsaa personlig skal overvære dens Fuldbrydelse. Han sidder da ikke som Dommeren i fjern Majestæt, døv for Offerets Klager, men han staar ved Siden af og faar sin Del af Smerten, faar sit Ansvar stillet skarpt for Øje, udsætter sig personlig for den straffedes Raseri og bliver altsaa paa alle Maader stærkt personlig interesseret i kun at anvende Straffen paa de rette Personer og kun i yderste Nødstilfælde.

Jeg skal endelig oplyse, at jeg ved Samtaler med 17 Voldsmænd, der for Tiden sidde arresterede, har søgt at erfare deres Mening om Sagen, og Resultatet er, at de

professionelle Bøller ikke ere i mindste Tvivl om, at de langt foretrække Prygl for længere Tids Indespærring, medens Begynderne ere i Tvivl; kun en eneste af alle 17 erklærede sig ubetinget for Fængsel, og én tilføjede, at Prygl vilde bringe ham til at hade endnu mere og gøre Mennesker til Dyr. Selvfølgelig har jeg ikke spurgt dem om, hvad de foretrak, men faaet Svarene ved at fortælle, at nu kom der sandsynligvis en Lov om Prygl for Voldsforbrydelser.

Til Slutning skal jeg kun udtale Haabet om, at alle, som her ere til Stede, hvad Standpunkt de end i øvrigt have, maa have faaet Indtrykket af, at det i alt Fald er en meget alvorlig Sag, hvorom det drejer sig, og at de, hvis Mening bliver den afgørende, ville gaa lige til deres Samvittighed med den uden at se til højre eller til venstre.

Folketingsmand, Højesteretssagfører Høgsbro: Næst efter at udtale min Sympati for Kriminalistforeningens Bestræbelser for at faa vor Straffelov revideret og min Beklagelse af, at dens Bestræbelser endnu ikke have ført til noget ydre Resultat, skal jeg som Rigsdagsmand fremhæve, at Medlemmerne af Lovgivningsmagten med Interesse paahøre de Udtalelser, som falde i Aften angaaende det foreliggende Lovforslag. Ogsaa de af os, som ønske en større Betyggelse af den personlige Sikkerhed, som mere fæste Blikket paa Forbrydelsernes Ofre end — som de ærede Indledere — paa dens Udøvere, og som ikke paa Forhaand ville afvise Pryglestraffen, blot fordi det er en Legemsstraf, have alligevel et aabent Øre for de Anker mod denne Straf, der fremsættes, og navnlig for de Paavisninger, der gøres m. H. t. andre Straffes Skærpelse eller Indførelse. Men jeg maa dog sige, at det forekommer mig, at de foregaaende Talere have stemt Tonen noget for højt, vi Rigsdagsmænd have jo ogsaa noget Kendskab til dette Emne, og vi synes, at der fares noget for kraftig frem. Naar Professor Torp for 9 Aar siden i sin Bog »om Straffen« har udtalt, at der kan være Grund til at indføre Legemsstraffen for visse Raahedsforbrydelser, saa synes jeg,

at han nu burde spare lidt paa Krudtet, naar han i Aften saa stærkt fordømmer denne Straf. — Og dernæst: naar man ønsker at gøre Indtryk paa Lovgivningsmagtens Medlemmer, bør man vogte sig for Modsigelser. Saadanne foreligge, naar den første Taler var indigneret over Tanken om at tilføje voldsom og alvorlig Smerte ved Pryglene, medens senere Talere netop have udtalt, at Pryglene ikke vilde være en nævneværdig Lidelse for de afstraffede.

Professor Torp: Den Udtalelse af mig, hvortil den foregaaende Taler hentydede, findes i det allerførste strafferetlige Arbejde fra min Haand, udarbejdet, da jeg, efter i over 20 Aar ikke at have beskæftiget mig med Strafferet, pludselig maatte overtage dette Fag. Jeg var allerede, da jeg skrev den omtalte — i øvrigt meget vage og betingede — Sætning om Anvendeligheden af Legemsstraf paa voksne, selv stærkt i Tvivl om dens Rigtighed; og for hvert Aar, ja for hver Dag, der er gaaet siden, har jeg klarere og klarere set, at den aldrig burde have været skrevet.

Kriminalretsassessor, Dr. juris Ussing: Jeg er imod Lovforslaget, fordi det betegner en Planløshed; apriorisk Tænkning er ikke Vejen til at udfinde et rationelt Straffesystem, dertil kræves Erfaring, og dennes Indvindelse forudsætter en bestemt Plan. Og naar vi nu rundt i hele Verden ere inde paa at bruge andre Straffemidler end legemlig Revselse, saa bør vi først se, hvad der endnu er at udrette ad disse Veje, inden vi slaa ind paa en helt ny Bane. Og der er nok at gøre. Skønt der i København maaske ikke findes saa overvældende mange »Bøller«, fordi nemlig Kulturen gaar saa dybt ned i Befolkningens Lag, saa mener jeg paa den anden Side, at Forholdene gøre vor Hovedstad særlig vel egnet til en Udklækningsanstalt for Samfundsbærmé, og jeg skal paavise en Række Faktorer, som bevirke dette. Tog man kraftig fat paa disse Punkter, kunde man vistnok bekæmpe de Farer, Lovforslaget er rettet mod, uden at bryde ud fra den Plan, hvori den strafferetlige Repression nu bevæger sig.

Jeg skal fremdrage 7 Momenter: Først Løsgængerilovgivningen — uden for København er det strafbart at strejfe om uden lovligt Erhverv, men her i Byen er det tilladt; dernæst Værtshuslovgivningen, i hvis Skygge der er fremblomstret en Række Kipper, hvis Værter under Konkurrencen ere komne ind paa at opelske og afgive Tilhold for Driverter, hvis Opgave det bliver at lokke Penge fra berusede Gæster, o. l. Fremdeles Soutenørvæsenet: dette Uvæsen er ikke forbudt her, hvad det ubetinget burde være, selv om man ikke kan vente at underkue det ved et Lovforbud; thi naar denne ret indbringende »Beskæftigelse« er tilladt frit og uhindret, saa stiger i de lavere Befolkningslag Agtelsen for dette Erhverv, som er Smittekilde for saa megen Forbrydelse. For det fjerde nævner jeg de manglende Forholdsregler over for Tyvsprofessionisme, idet den professionelle og den tilfældige Tyv behandles væsentlig ens, og den første, skønt han er kendt som saadan, kan leve uhindret i stort Konsum, saa længe blot ingen bestemt ny Forbrydelse kan konstateres. Endvidere Børnesagen, hvor det private Initiativ yder Hjælpen indtil Konfirmationsalderen, men derefter af mange Grunde maa sige stop, saa at der intet gøres for Aldersklassen fra 14 til 18 Aar. Her er en uafviselig Statsopgave — men til dens Realisation har der aldrig været Midler, medens der aldrig er sagt nej til Bevillinger vedrørende Avlscentrer og Kvægopdrætning. Jeg nævner fremdeles den offentlige Politiretsforhandlings uheldige Ordning i Relation til Undertrykkelsen af Bølleuvæsenet: Proceduren er for tung, Beviskravene for store og lovbundne, i mange Tilfælde maa man være glad, naar den sigtede vedtager en Bøde, da der ellers næppe vilde være Bevismateriale nok til at fælde en Dom over ham, skønt der reelt ingen Tvivl er om hans Skyld. Hvis man her gik den Vej — saaledes som f. Eks. i England — at give Bevisbyrden fri, vilde man derved faktisk komme til at tillægge Politibetjentens Vidnesbyrd en større Beviskraft end Bøllens; saa blev Proceduren lettere at føre igennem,

og saa fik Betjentene en større Autoritet over for Befolkningen, hvis gavnlige Følger snart skulde ses. Endelig som det syvende og sidste: Omdannelse af Tvangsarbejdsstraffen, dens Udstyrelse med kraftigere Disciplinærmidler, maaske en Sondring imellem to Klasser af denne Straf, saaledes at anden Klasse kunde idømmes Bøllerne og maaske være forbunden med legemlig Revselse og andre virkningsfulde Skærper.

Folketingsmand, Overretssagfører Alfred Christensen protesterede mod Assessor Ussings Udtalelse om, at de bevilgende Myndigheder skulde have stillet sig vrangvilligt over for Foranstaltninger til Tvangsopdragelse af forsømte og forbryderske Børn. Slige Bevillinger have aldrig været begærede hos Rigsdagen, følgelig heller aldrig nægtede.

Kriminalretsassessor Ussing skulde meget beklage, hvis nogen tilstedeværende havde følt sig personlig ilde berørt ved den paagældende Udtalelse. Det havde ikke været hans Agt at rette nogen Bebrejdelse mod Rigsdagen, men han maatte fastholde, at der Gang paa Gang forgæves var sket private. Henvendelser angaaende Børnesagen og formentlig bestandig med det Resultat, at Lovgivningsmagten ikke antoges at mene, at der var Raad til at iværksætte de hertil fornødne Statsforanstaltninger.

Overretsassessor Gram forklarede over for en Ytring af Højesteretssagfører Høgsbro, at han ved en af denne citeret Udtalelse havde ment, at skulde der være Mening i at indføre en Legemsstraf, var det en nødvendig Konsekvens, at denne effektueredes haardt og brutalt, saa den forarsagede megen Smerte; Raaheden vilde derfor være uundgaaelig, hvis ikke Straffen skulde blive ganske formaalsløs.

Professor Torp udtalte, at der formentlig ikke var Grund til at bringe nogen Resolution i Forslag, da de faldne Udtalelser tydelig nok havde vist Forsamlingens Standpunkt til det omdiskuterede Lovforslag.

Cand. jur. Wilcke: I Modsætning til de foregaaende Talere vil jeg gerne hæve en Stemme til Forsvar for Lov-

forslaget. Naar der er krævet Bevis for Legemsstraffens Effektivitet, saa synes det mig klart, at naar Prygl — som flere Gange fremhævet — kunne gøre Nytte, anvendte i Strafanstalterne, saa maa der være en Formodning for, at de ogsaa kunne gøre det som Straf uden for Anstalterne, selv om der gaar et Par Uger mellem Forbrydelsen og Straffens Eksekution. Denne Formodning maa det paahvile Pryglestraffens Modstandere at afbevise. Et saadant Bevis er efter min Mening ikke ført. Naar de praktiske Englændere ikke have ophævet deres Lov om Pryglestraf, saa er det vel, fordi de tillægge den nogen skræmmende Virkning. At Brutaliteten paa Gader og Stræder er i Stigen, tror jeg fuldt og fast, og om Overfald paa sagesløs Mand kan jeg personlig tale med, da jeg to Gange er bleven overfaldet i Københavns Gader. — Kriminalisterne have formentlig ingen særlig Sagkundskab i Henseende til Spørgsmaalet om Pryglestraffens Ønskelighed, Løsningen heraf er i høj Grad et almindeligt Følelsspørgsmaal, og det forekommer mig, at der i Aften er set alt for meget hen til Voldsmændenes, for lidt til deres Ofres Tarv. Jeg ser ingen Grund til ikke at gøre det Eksperiment, som det foreliggende Lovforslag gaar ud paa, for at se, om den nye Straf ikke vil gøre sin Nytte.

Dirigenten udtalte Ønsket om, at de faldne Udtalelser maatte blive Genstand for alvorlig Overvejelse hos de Mænd, i hvis Hænder denne vigtige Sags Afgørelse ligger, og hævdede derefter Mødet.